

Γνωμοδότηση για:

- την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο σχετικά με το ρόλο της Κοινότητας σε θέματα ασφάλειας των πυρηνικών εγκαταστάσεων και της προστασίας της υγείας του πληθυσμού
- το σχέδιο ψηφίσματος του Συμβουλίου σχετικά με τα διασυνοριακά προβλήματα ακτινοβολιών

(84/C 140/05)

Το κείμενο που αποτελεί αντικείμενο της γνωμοδότησης αυτής έχει δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* αριθ. C 338 της 15ης Δεκεμβρίου 1983, σελίδα 7.

A. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

Το Συμβούλιο αποφάσισε, στις 29 Σεπτεμβρίου 1983, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 170 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΟΚΕ) για τα ανωτέρω αναφερθέντα κείμενα.

Διαδικασία:

Το Τμήμα Ενέργειας, στο οποίο είχε ανατεθεί η προετοιμασία των εργασιών αυτών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 10 Φεβρουαρίου 1984 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Bordes-Pages.

B. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, κατά τη διάρκεια της 216ης συνόδου ολομέλειας, στη συνεδρίαση της 28ης Μαρτίου 1984, υιοθέτησε *ομόφωνα* την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή, σε μία ανακοίνωση προς το Συμβούλιο, επιβεβαιώνει ακόμα μια φορά το ρόλο της Κοινότητας όσον αφορά την ασφάλεια των πυρηνικών εγκαταστάσεων και την προστασία της υγείας του πληθυσμού. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει το σχέδιο ψηφίσματος που αφορά τα διασυνοριακά προβλήματα ακτινοβολιών.

1.2. Η ΟΚΕ, ενώ τονίζει ότι η επιλογή των τοποθεσιών, η χορήγηση αδειών κατασκευής και ο καθορισμός των κανόνων εκμετάλλευσης των πυρηνικών εγκαταστάσεων αποτελούν τομείς της αποκλειστικής αρμοδιότητας των κυβερνήσεων των κρατών μελών, πιστεύει, ωστόσο, ότι οι κυβερνήσεις αυτές πρέπει να μεριμνούν για τις ραδιολογικές συνέπειες που θα μπορούσε να έχει, ενδεχομένως, για την ασφάλεια του πληθυσμού των γειτονικών κρατών ένα ατύχημα που θα συνέβαινε σε μια πυρηνική εγκατάσταση που βρίσκεται στο έδαφός τους.

1.3. Η ΟΚΕ έχει τη γνώμη ότι η Επιτροπή πρέπει να ασχοληθεί μ' αυτό το σημαντικό διασυνοριακό πρόβλημα που η συνθήκη Euratom δεν μπόρεσε να προβλέψει κατά την υπογραφή της το 1958. Πραγματικά, αν και η συνθήκη καλύπτει ευρέως, στο κεφάλαιο III, τα προβλήματα προστασίας από ακτινοβολίες, δεν συμβαίνει το ίδιο και με την πυρηνική ασφάλεια σε περίπτωση διασυνοριακού

ατυχήματος. Πρέπει λοιπόν να ληφθεί επειγόντως υπόψη η πτυχή αυτή του προβλήματος.

1.4. Η ΟΚΕ εκφράζει λοιπόν την επιθυμία τα κράτη μέλη και η Επιτροπή να αναλάβουν μια κοινή μελέτη όσον αφορά τους αντίστοιχους ρόλους που πρέπει να διαδραματίσουν, ώστε να ληφθεί υπόψη η εξέλιξη αυτή και, ιδιαίτερα, να καθορίσουν τα αποτελεσματικότερα μέσα για την αντιμετώπιση των ραδιολογικών συνεπειών αυτών των διασυνοριακών ατυχημάτων.

1.5. Η ΟΚΕ παρατηρεί ότι ο απώτερος στόχος των εργασιών στο θέμα αυτό είναι η προστασία της υγείας του πληθυσμού. Η ΟΚΕ εφιστά την προσοχή στην παράδοση που υπάρχει στην Κοινότητα να επιδεικνύεται μέριμνα όσον αφορά την παραδειγματική ασφάλεια της πυρηνικής βιομηχανίας. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι είναι σκόπιμο ο υψηλός βαθμός πυρηνικής ασφάλειας που έχει επιτευχθεί να χρησιμεύσει ως πρότυπο για τις βιομηχανικές δραστηριότητες.

2. Παρατηρήσεις σχετικά με την ανακοίνωση**2.1. Έρευνα και ανάπτυξη**

Η ΟΚΕ επιθυμεί να υπενθυμίσει τις προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της για το κοινοτικό πρόγραμμα προστασίας

από τις ακτινοβολίες, για ένα πρόγραμμα πυρηνικής ασφάλειας, για τους βασικούς κανόνες για την προστασία των εργαζομένων από τις ιοντίζουσες ακτινοβολίες και για το πολυετές πρόγραμμα για το Κοινό Κέντρο Ερευνών. Σε καθεμία από τις γνωμοδοτήσεις αυτές, η ΟΚΕ επιδοκιμάζει τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής.

2.2. Τεχνικο-κανονιστικές όψεις

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την Επιτροπή όταν επιβεβαιώνει την αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών σε θέματα έγκρισης και ελέγχου της εκμετάλλευσης των πυρηνικών εγκαταστάσεων. Η Επιτροπή εξετάζει τώρα, σε επίπεδο εμπειρογνομώνων, σε ποιο βαθμό μπορεί να προσφέρει τη συνδρομή της για την κατάρτιση μιας κοινής ευρωπαϊκής μεθοδολογίας αξιολόγησης και ορισμού των σφαιρικών στόχων ασφάλειας.

Εξάλλου, η πρόθεση της Επιτροπής να πραγματοποιήσει μια σφαιρική αξιολόγηση της ασφάλειας των αντιπροσωπευτικότερων τύπων αντιδραστήρων στα κράτη μέλη, φαίνεται να είναι επικίνδυνο εγχείρημα αν ληφθεί υπόψη ο ιδιαίτερος χαρακτήρας του προβλήματος αυτού τόσο σε πολιτικό όσο και σε οικονομικό και τεχνικό επίπεδο. Μια τέτοιου είδους προσέγγιση έχει ήδη αναληφθεί διμερώς ανάμεσα σε ορισμένα κράτη μέλη και φάνηκε σαφώς ότι ο κυριότερος στόχος ήταν να εξασφαλισθεί ικανοποιητική αλλά όχι και ομοιόμορφη ασφάλεια.

2.3. Προστασία της υγείας

Στο κεφάλαιο αυτό η Επιτροπή υπενθυμίζει έναν ορισμένο αριθμό διατάξεων και οδηγιών για τις οποίες η ΟΚΕ είχε την ευκαιρία να εκφέρει γνώμη. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι είναι σκόπιμο με την ευκαιρία αυτή να επιβεβαιώσει πάλι τον εξέχοντα ρόλο που πρέπει να διαδραματίσει η Επιτροπή στη θέσπιση των «βασικών κανόνων».

3. Παρατηρήσεις σχετικά με το σχέδιο ψήφισματος

3.1. Η ΟΚΕ υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις διμερείς επαφές. Η ΟΚΕ εξάλλου επιθυμεί, στα πλαίσια των ειδικών αρμοδιοτήτων των κρατών μελών και της Επιτροπής, να ενθαρρύνει την Επιτροπή να μεριμνήσει για να λάβουν τα κράτη μέλη, σε διμερές ή ενδεχομένως τριμερές πλαίσιο, όλα τα αναγκαία μέτρα για τη μεταξύ τους σύναψη συμφωνιών σχετικά με τα διασυνοριακά σχέδια επέμβασης σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης. Η ΟΚΕ υπογραμμίζει επιπλέον ότι οι συμφωνίες αυτές πρέπει να παρέχουν την εξασφάλιση ότι θα κοινοποιούνται στα κράτη μέλη όλες οι πληροφορίες σχετικά με ένα ραδιενεργό ατύχημα που μπορεί να μολύνει τα ύδατα, το έδαφος ή τον εναέριο χώρο, ώστε να μπορέσουν να ασκήσουν την απαραίτητη ιατρική παρακολούθηση.

Εξάλλου, η ΟΚΕ συνιστά, για την εφαρμογή στην πράξη των συμφωνιών αυτών, να παρέχει η Επιτροπή, ανάλογα με την περίπτωση, στα κράτη μέλη που θα το ζητούσαν, πληροφορίες σχετικά με τη φύση και το μέγεθος της συνδρομής που θα ήταν αναγκαία σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης που θα έχει προκληθεί από ακτινοβολίες.

3.2. Όσον αφορά το σημείο 2 στοιχείο α) του σχεδίου ψήφισματος που αφορά τις γενικές επιπτώσεις των ακτινοβολιών που προέρχονται από ραδιενεργά λύματα, η ΟΚΕ πιστεύει ότι δεν είναι σκόπιμο να διορισθεί μία επιπλέον ομάδα εμπειρογνομώνων, τη στιγμή που η επιτροπή εμπειρογνομώνων την οποία προβλέπει το άρθρο 37, σύμφωνα με τη νέα σύσταση της 3ης Φεβρουαρίου 1982, θα μπορούσε να εξετάσει το πρόβλημα αυτό στο πλαίσιο των τρεχουσών δραστηριοτήτων της.

3.3. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει το ψήφισμα όσον αφορά τη θαλάσσια ρύπανση των υδάτων κοινοτικού ενδιαφέροντος και υπενθυμίζει ότι η νέα σύσταση της 3ης Φεβρουαρίου 1982 σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 37 θα έπρεπε να επιτρέψει την επίλυση των προβλημάτων αυτών. Η ΟΚΕ ζητεί να συνταχθεί γενική έκθεση.

Βρυξέλλες, 28 Μαρτίου 1984.

Ο Πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής
Επιτροπής
François CEYRAC